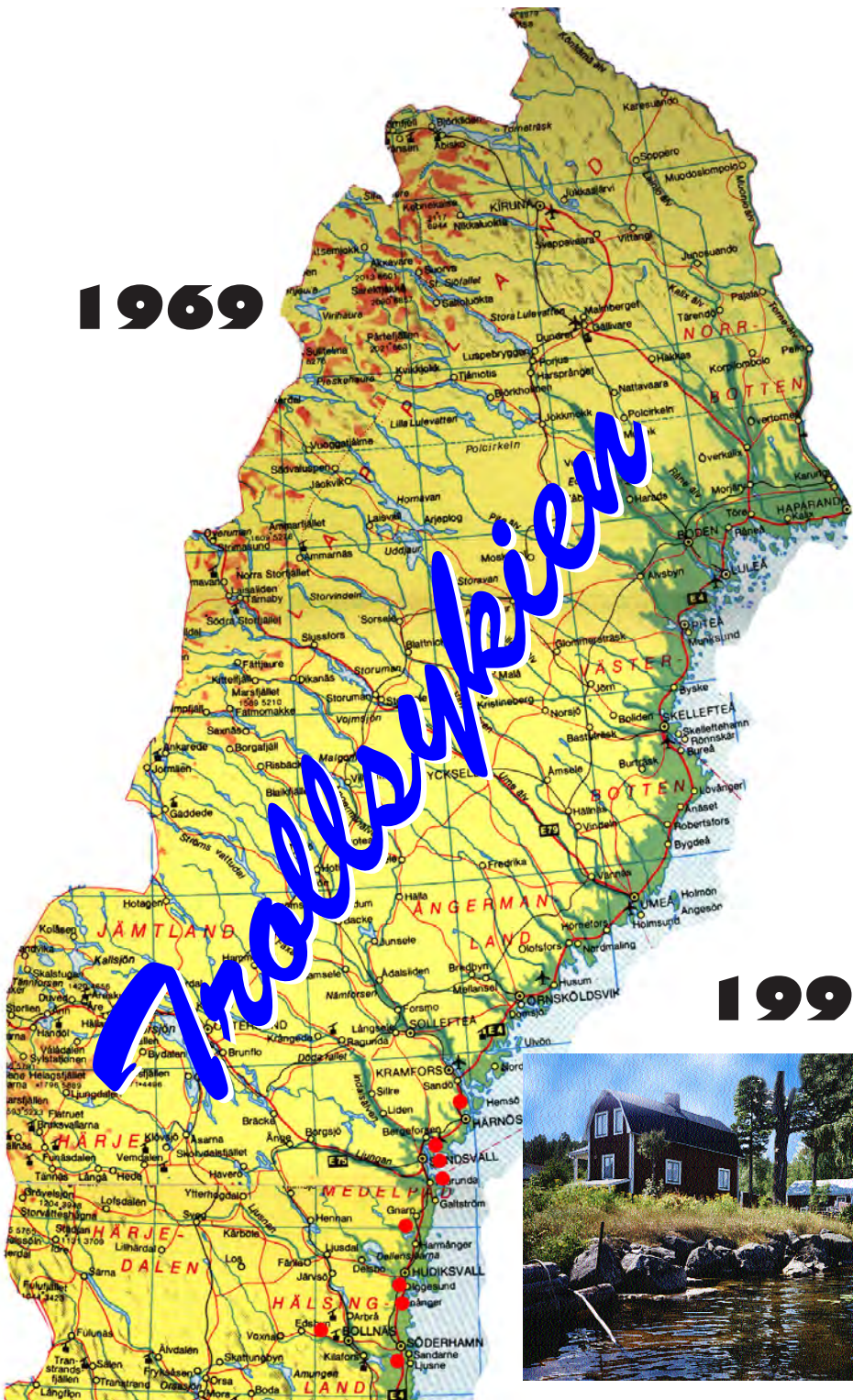
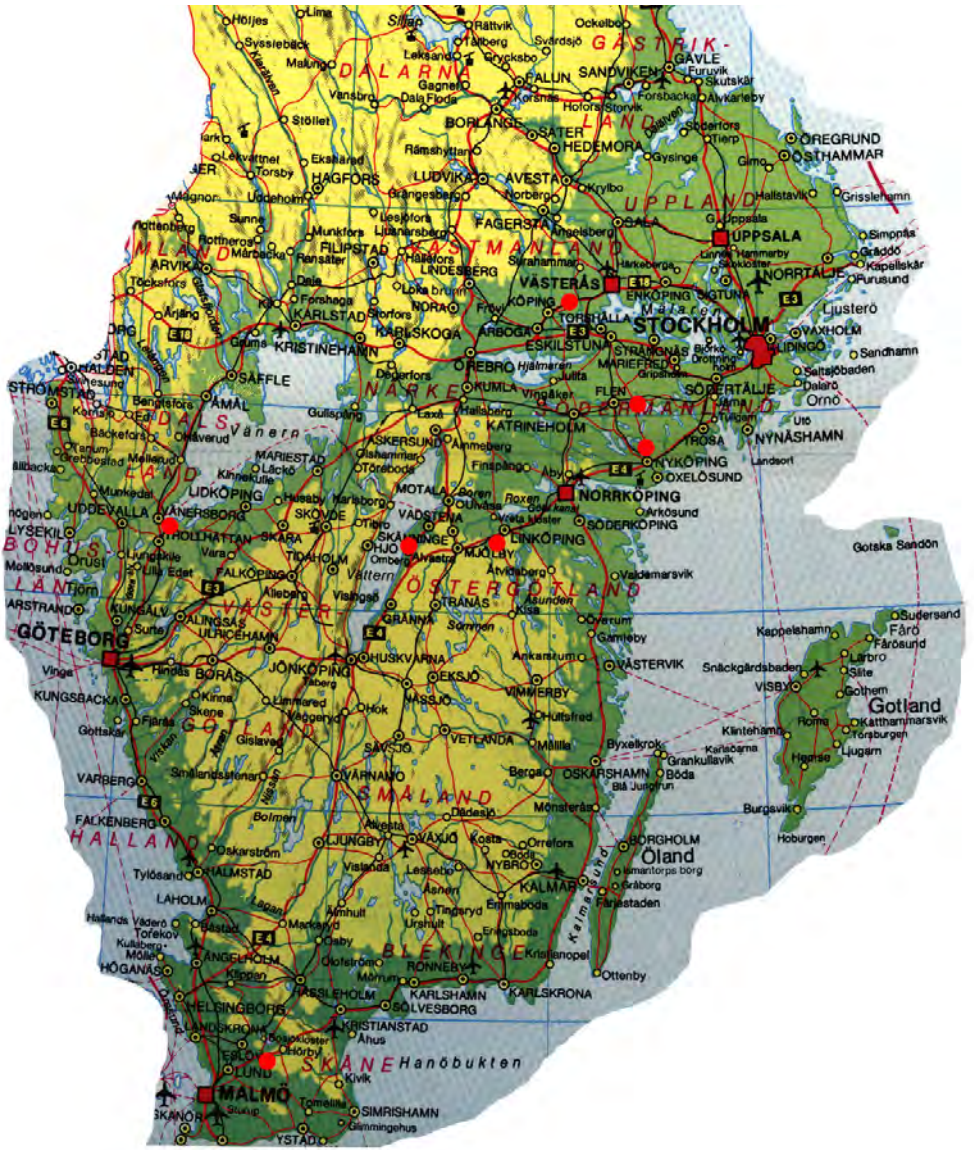

1969

NOORBYN

1998

30 år med Trollsytien

En sammanställning av minnen

Från Alnön till Alnön

**Redaktörer:
Sven Ivarsson
Nils Holgersson
Sverker Henriksson
Eric Lennartsson**

**Redigering, layout, bildrepro och korrekturläsning,
alltså själva produktionen:
Eric Lennartsson,
Åsa Helenasson**

© Trollsykiska republiken

30 år med TROLLSYKIEN

Eftersom det är undertecknad som lanserat idén om en jubileumsskrift med anledning av att Trollsykien i år fyller 30 år (eller 30 gånger) så måste jag väl se till att själv bidra till denna skrift. Jag skrev med anledning av 10årsjubileet en

liten skrift med titeln ”10 år i Trollsykien” vilken jag faktiskt har kvar i original. Nu skall alltså till den läggas ytterligare 20 år av upplevelser och minnen, det borde ju inte vara svårt att fylla en flersidig tidning med material från så många år.

Klart minne

Jag kan fortfarande mycket klart minnas när jag såg de första bilarna komma inrullande på gårdstunet på Bänkås och jag minns också klart och tydligt att jag var mycket glad över att detta kommit

till stånd. Det var några år tidigare, när vi var fem bröder med familjer samlade i trakten av Trollhättan som tanken första gången väcktes. Då stupade det hela på att det vi tänkt oss var en julträff och att ordna inkvartering under vintern ansåg vi alltför svårt. Så hände sig att jag och min familj flyttade till Alnön och Bänkås 1967 och två år senare 1969 hade jag tänkt färdigt och var beredd att bjuda in mina syskon med familjer till en träff. Det var en lördag och söndag i juni månad som vi samlades. Vädret var vackert men med en kall natt vilket gjorde att en del inte sov en blund men trevligt var det. Vi var enligt Eric (källa TN 1988) 36 stycken som samlades till denna vår första träff. Som var och en kan förstå blev det ont om plats att sova när vi hade tillgång till 4 små rum samt kök. På något sätt gick det i alla fall, bland annat med hjälp av några gamla bilar och ett och annat tält.

Dagarna försvann

Dagarna försvann alltför fort och snart var det söndagkväll och alla satte sig i bilarna för hemfärd. Om jag ska vara ärlig så drog jag mig undan för mig själv en stund när alla farit, och grät faktiskt en skvätt för jag var övertygad om att en sådan här träff skulle vi aldrig mer kunna ordna.

Vad fel jag tog

Sommaren därpå utgick en inbjudan från mor Karin att träffas på Stranna. Att det var ett äventyr att ordna träffen där förstår man, när man betänker att där inte fanns möjligheter att vara inomhus om vädret skulle visa sig från sin sämsta sida. Nu inträffade det fantastiska (som sedan har upprepats flera gånger), att vädret denna helg blev av det allra bästa slaget. Regn och blåst fram till fredag kväll, sol och varmt till söndag kväll och sedan fortsatt regn och blåst mest hela sommaren. Förutom att vi åt och drack samt umgicks i största allmänhet så minns jag den stora badmintonturneringen som pågick hela helgen. Efter det såg gräsmattan ut som ett väl plöjt potatisland.

Nu hade vi kommit igång och nu var bollen i rullning och gick inte längre att stoppa.

Sommaren 1971 stod Nils som värd för träffen som då gick av stapeln på Vargön utanför Vänersborg. Här kan man väl säga att republiken Trollsykien uppstod första gången. Träffen var utökad till en hel vecka och vi utrustades med pass som skulle uppvisas vid inresan. Vi kom också igång på allvar med tävlingar och lekar i "organiserad" form. Vad jag själv kommer ihåg från den träffen är att Mor fyllde 70 år och förärades en trattgrammofon.

Kvällen före satt Anna och jag samt några till och försökte få in ett antal tårter i kylan. Det blev hela tiden en tårta över som vi inte kunde få in. Hur vi löste

det minns jag inte, vi kanske åt upp den själva.

Sex år i Enånger

1972 flyttade Trollsykien sina bopålar till Enånger och därvarande Godtemplarhus.

Detta kom att bli platsen för träffen i sex år, med ett avbrott, 1973 på Alnön. Nu var Trollsykien ett etablerat fenomen för alla och vi började att få lite rutin. Nu flöt arbetet både före, under och efter träffen utan gnissel. Alla drog sitt strå till stacken och ansträngde sig så att dagarna skulle bli innehållsrika. Det var tävlingar, utflykter, lekar och andra aktiviteter dagarna i ända.

Nils blev Trollsykiens förste stormästare 1971 i Nordkroken.

Sittande på stången fr. v. Anders, Ulf-Henrik, Bernt, Elisabet, Magnus Furuskog, Anna-Lena, Hans och Lars-Ove.

Tillbaka på Bänkås

1973 var vi tillbaka på Bänkås men nu i Hundtorpet. Det var en vecka då värmen dallrade och man försökte hålla sig i skuggan. På kvällen när det blev lite svalare blev det fotboll på grästunet, innan vi drog oss in för att avgöra Stormmästerskap i frågesport eller ha något annat för oss. För första gången släpptes journalister från vårt grannland, Sverige, in i Trollsykien. Resultatet blev ett ganska bra reportage i Sundsvalls Tidning.

1974 var vi så åter i Enånger och där stannade vi i fyra år. Jag tror att det fortfarande pratas om de där tokarna, som höll till på Godtemplarhuset en vecka varje sommar. Nu hade vi skidåkning på barmark och allehanda annat

hyss för oss till de fastboendes förundran. Presidenten Ivaros hade till 1972 års träff skänkt en oljemålning av sig själv till republikens innevånare och 1975 kom han själv på besök, det första och enda han för övrigt har gjort.

1977 inträffade något som är ett unikum i republikens historia, en aktivitet fick inställas på grund av dåligt väder. Det var en utflykt till Kännavallen, något som annars var mycket populärt under några år.

Även om Enångersborna tyckte vi var ett underligt släkte så måste i alla fall affärs och kioskinnehavarna ha tyckt att det var strålande tider när vi var där.

1979 tyckte vi i alla fall att vi "kunde" Enånger, och dessutom hade familjen växt så pass att vi fick svårt att ordna med en vettig logi där.

Birgitta och Ing-Mari smygätandes godis 1973?

Nu var det broder Erics tur att ta över värdskapet och det gjorde han med glans i Söra, en bit från Nyköping. Det åtminstone jag kommer ihåg bäst från den träffen är fisketävlingen. För det första kan jag inte glömma Sverkers fiske uppe i närbelägna träd och sedan var det första gången jag fick känna en sutare på kroken. Visserligen fick inte jag upp min men mina duktiga bröder lyckades bättre så att jag i alla fick se hur en sutare såg ut.

En utflykt till Trosa och Stendörren sitter också kvar i minnet. Att syskonen skrev text och musik till en sång samt framförde densamma vill kanske de flesta glömma.

Nordkroken utanför Vargön fick åter besök av oss **1980**. Vi lyckades än en gång få plats där, trots att vi nu var betydligt fler än vid vårt första besök. Bland årets begivenheter ingick en trevlig och spännande tur till Trollhättan samt en tur på Göta älv. Om jag inte minns fel, åt vi soppa hemma hos Nils vid den utflykten. Vi syskon fick också i uppgift att skriva så kallade "Trätor", som när man läser dem upptäcker att de egentligen är riktiga kärleksförklaringar.

Fem år i Lärsäter

Åren **198183** höll Eric i trådarna då på Lärsäter i Kolsva. Ett ställe som var mycket trivsamt och som kom att bli vårt tillhåll i fem år med avbrott endast för 1984 och 85.

1981 firade vi mors 80årsdag där bland annat hennes liv presenterades med ett foto och textcollage framställt av Eric. Vi gjorde också en omtalad utflykt till Riddarhyttan där bland annat mor fann en sten lämplig för "vårt-tvätt".

1982 var vi som sagt fortfarande kvar i Lärsäter och det året minns jag en mycket trevlig utflykt till en Bergsmansgård och till Stråssagruvan. Jag har fortfarande diplommet kvar, som jag fick sedan jag gjort en nedstigning i gruvan.

1983 firades "Strannas" 50 år med att vi skrev minnen om vårt barndomshem. Att det betytt mycket för oss ser man när man läser de olika bidragen. Stormästerskapets första del genom-

Birgitta och, var det Börje han hette?

fördes genom att två lag tävlade mot varandra i charader. Ännu minns vi Erics framställning av filmen "Borta med vinden".

"annat än att äta å skita"

Margaretha med familj ordnade **1984** års träff på Ingesarven i Bergsjö. Ett litet men gemytligt ställe där man kunde göra "annat än äta och skita". Rallarrosen blev Trollsykiens blomma och vi gjorde en resa ner till Järvsö och Stenegården. En resa som inte blev mindre spännande av att den gick över den berömda "Kalvstigen". Klädseln hade också en viss betydelse under

Sextetten "Döna" från Ockelbo. Nils, Sven, Lasse, Åke, Sverker och Anna. Söra 1979.

denna träff, vi minns säkert värdfolket med barn som mötte upp i vackra hembygdsdräkter och Ingemar som kom klädd som "Rönnerdal".

Höje kursgård på Omberg var platsen **1985** och nu fick Sverker för första gången fungera som värd. Åter en trevlig plats med mycket att se och uppleva inpå knutarna. Vi minns bland annat hur Nils lyckades lura oss alla, inte minst Sverker, att det fanns en damm med fisken skoläst där vi skulle ha fisketävlingen. Surströmmingsmiddagen går också till historien, inte på grund av dålig smak, utan för att doften var så angenäm att den drog till sig Östergötlands alla flugor. Från Stormästerskapet kommer jag ihåg att Eric inte kom ihåg vad han tagit hem till Stranna en gång för länge sedan. Han svarade: "en bananstock". Rätt svar skulle vara julkärve.

1986 och **1987** var vi åter på Lärsäter i Kolsva med Eric som värd. Naturligtvis flöt allt som det skulle, nu hade vi ju verkligen skaffat oss rutin på det här med att ordna och delta i träffar. **1986** var "de gamle" inkallade till ett repmöte i köket, Medelmästerskapet genomfördes med bland annat en nattorientering och Eric, klädd i hembygdsdräkt, berättade om Hälsingland.

1987 infördes något som kallades "Långgolf på kortbana". Tyvärr fanns det bara en klubba så väntetiden för att få spela kunde bli lång.

Sverker tog på sig att ordna **1988** års träff och det gjorde han på Östgötagården i Rimforsa. Sverker hälsade välkommen i en väl använd frack

men vad gjorde det, pampigt var det. De "halvstora" hade en skidtävling som genomfördes under skratt och glam. Mor Karin var ej med, hon låg inlagd på Hudiksvalls sjukhus för hjärtflimmer. Det lade lite sordin på stämning, men vi fick uppmuntrande rapporter från sjukhuset varje dag. Vid den här träffen fanns en programpunkt som hette "Vid dagens slut". Ett omtyckt inslag som tyvärr har försvunit.

Per-Anders skjuter Lennart i skottkärra fram. 1989.

Syskonbarnen tar över värdskapet.

1989 tog för andra gången ett av syskonbarnen över värdskapet; det var Karin och Inge som på Idaröds slott tog emot oss för en träff på den Skånska landsbygden. Här stod, som sig bör, Spettekakan på bordet redan till välkomstkaffet. En tävling i att köra "Rullebör" fanns naturligtvis inlagd på

Berndt Eriksson med hustru under-höll oss vid träffen i Ingesarven -84.

programmet. Den verkade så spännande ut att inte ens Lars och Eric kunde låta bli att delta. Utflykten gick åtminstone för en del av oss till Lund och Sjöbo marknad.

1990 stod undertecknad, tillsammans med maka och barn, för arrangemangen och då på Solebo i Rö, Ångermanland.

Anders vinner medelmästerskapet 1993. Uffe överlämnar vandringspokalen.

En träff från vilken jag naturligtvis har många minnen, men det som för alltid sitter kvar är den dag som döptes till "Barnens dag". Aldrig hade jag trott att jag skulle få se mina syskon och min mor så fantasirikt utklädda till troll, och med sådan intensitet delta i de lekar och jippon som presenterades. Vi fick också ta del av några gamla filmer, varav en, som var producerad av Åke, handlade om Gränges Aliminium. Vad jag också minns är att Medelmästerskapet sändes via satellit, från Trollhättan. Några av oss fick också se månskenet över Ångermanälven.

Mor Karin 90 år

1991, det år som mor Karin skulle fira sin 90-årsdag, ordnades träffen av Margareta igen. Denna gång i Vadtorp utanför Söderhamn. En träff som man minns inte minst på grund av de hyllningar som kom mor till del.

Jag minns det årets träff också av den anledningen att vi fick vår bil stulen strax innan vi skulle fara iväg. Det blev till att hyra en bil för träffveckan. Vi gjorde en del utflykter under veckan, bland annat till Fjärilshuset som var en mycket intressant upplevelse.

1992 och **1993** var Lennart och Lars-Ove ansvariga för träffarna, som dessa år var förlagda till Gillwellgården, strax utanför Sparreholm i Södermanland. En verkligt fin plats med mycken svensk historia och mycket ormar. Till en av dessa träffar hade det iordningställt en utställning om tidigare träffar, som var fantastisk i sin fan-

Se sån stil dom har, Lasse o Eric.

tasi och idérikedom. Tyvärr var det tvunget att riva den efter att veckan var över. Vi besökte också närliggande Sparreholm, samt gjorde en utflykt på sjön Båven där vi på nära håll kunde se häckande fiskgusar.

Idaröds slott och Karin och Inge fick åter stå för värdskapet **1994**. Det jag minns av den veckan, förutom att vi hade det bra och att allt var trevligt, är att Anna och någon av flickorna med barn var nära att få sova över hos polisen i Eslöv men, räddades av taxi i samma stad.

Gilwellgården, med historia och ormar, fick **1995** ta emot oss igen. Nu liksom tidigare var Lennart och Lars-Ove arrangörer. Detta är för övrigt den enda Trollsykienträff som jag missat. Jag satt

nämligen hemma med en mycket besvärande arm- och axelinflammation. På grund av detta har jag naturligtvis inga personliga minnen av denna vecka. Jag deltog ändå genom att inviga träffen per radio (Bandspelare).

Åter i Hälsingland var vi **1996**, nu på Gläntans kursgård i Alfta och med Ingegärd och Kristina som trådhållare. Detta år hade vår mor gått bort vilket naturligtvis kändes vid invigningen. Trots detta genomfördes veckan på sedvanligt sätt och alla var nöjda när färden ställdes hemåt. Vid denna träff togs också de första initiativen till att låta något av syskonen köpa ut de övriga från "Stranna". Beslutet att låta Sverker, genom köp, överta "Stranna" kom senare på hösten.

Tillbaka igen på Alnön

1997 var vi tillbaka vid begynnelsen, på Alnön, denna gång på Slädagården. En naturskön plats med möjlighet till bad och äventyr. För värdskapet svarade IngMarie, Ingemar och Karin samt Lars-

I väntan på fotboll? Sture och Jimmy, Östgötagården 1988.

Ove. Om vi har haft fint väder under tidigare träffar tror jag att vädret under träffen 1997 överträffar allt vi tidigare varit med om. Det var vissa dagar så varmt att alla trängde ihop sig i den skugga som fanns. Ändå genomfördes alla tävlingar programenligt. De yngre deltagarna gjorde, tillsammans med Lars-Ove, en nattlig utflykt till en ö utanför Alnön, en trevlig femkamp för lag genomfördes också. Alla gjorde små korta utflykter till olika sevärheter på Alnön och på fastlandet. Tyvärr var deltagandet på grund av olika orsaker lite

Anders och Hasse spelar visor och sjunger. Gilwell 1992.

mindre än vanligt, men alla som var där trivdes och hade trevligt.

Detta var en resumé över de 30 år som gått sedan vi en kall junihelg 1969 träffades första gången. Naturligtvis är inte allt med, men jag hoppas att historiebegrivningen stämmer någorlunda. Det är svårt att komma ihåg när och var allt inträffat i denna förunderliga republik som heter Trollsykien. Jag hoppas att på annan plats komma med enskilda små minnen från åren som gått.

Trollsykiens framtid

Man kan ju undra om en sådan företeelse som Trollsykien har någon framtid efter hela trettio år. Svaret är väl att det kan nog ingen svara på. Jag har ändå en förhoppning att republiken skall fortleva i någon form. Just formen tror jag kan bli nödvändig att förändra. Vi måste komma ihåg att de riktlinjer efter vilka träffarna i dag genomförs, skapades redan under slutet av sextioalet. Samhället runt omkring oss har ju förändrats en hel del sedan dess, så det vore ju konstigt om inte vårt Trollsykienliv också skulle förändras.

Det är både min förhoppning och min tro att Trollsykien kommer att leva vidare i någon form till glädje och kanske också nytta för framtida generationer Trollsykier.

Er tillgivne
Sven Ivarsson

Mor Karin fyllde 90 år 1991. Här samspråkar hon med Lennart.

Gilwellgården, träffplats 1992, 1993, och 1995.

Agneta och Bernt, bör vara träffåret 1986, alltså i Kolsva.

Anna-Lena och Marina på Alnön 1973.

Ett gammalt fotografi

På en sommaräng står nio personer i solskenet. I bakgrunden växer en ridå av löv- och barrträd. På ängen står också en flaggstång eller en ledningsstolpe. I översta vänstra hörnet skymtar en hög skorsten och några hustak. Möjligen ligger en liten fabrik där.

Alla personerna håller varsin löpsedel framför sig, alla utom det äldre paret i mitten. De har en gemensam löpsedel. På deras löpsedel står "Makar i Hälsingland samlar barnen i Medelpad. Det är också vad bilden handlar om.

Bilden är tagen en het sommandag i juli 1969 på sommarängen utanför det gamla båtmanstorpets Bänkåås på Alnö i Medelpad. Makarna Algot och Karin Östlund har med stor hjälp av sonen Sven, som bor i båtmanstorpets, lyckats samla alla barnen med familjer. En helg som sent eller rättare sagt aldrig kommer att glömmas av de som var med.

Den löpsedel Algot och Karin håller upp finns det alltså ett bildbevis på, men vad döljer sig bakom de övrigas löpsedlar. Jag har under några månader slagit i gamla tidningslägg, intervjuat folk som känner personerna, ja, kort sagt, gjort allt för att komma sanningen bakom löpsedlarna så nära som möjligt.

Här följer alltså "den sanna historien" bakom löpsedlarna från första Trollyskienträffen 1969. Håll till godo och mycket nöje.

Nils Holgersson

Men fästet var det inget fel

Erik, eller Jerker, som han vid denna tid kallades, forsade fram i spåret. Åtminstone ansåg han det själv. Visserligen lyckades han ta sig förbi två damer i 60-års åldern, men med tanke på att han själv var 38 år och hade skidor av senaste snitt från Sundins i Hudik, samtidigt som damerna hasade fram på arméns björklaggar modell -38, så var det väl något av en liten överdrift att påstå att han "forsade" fram.

Det var i slutet av februari 1965 och om en vecka skulle han åka till Sälen för det stora "mandomsprovet", Vasaloppet. Han hade haft tur med vintern, den hade varit snörik och givit honom många tillfällen till träning, eller "finslipning av stilen", som han brukade uttrycka det hela. Formen var på topp,

åt den fanns inte mycket mer att göra. Nej, det var bara lite putsning av stilen som behövdes.

Redan på torsdagen före "Vasaloppssöndagen" var Jerker på plats i Sälen. Genom en journalistkollega från Dagbladet i Sundsvall hade han fått möjlighet att bo i en stuga inne i Sälen. Jerker ansåg att det var mycket viktigt att vara på plats i tid så man hann "acklimatisera" sig, som han sa.

Kanske skulle han också få möjlighet att se några av de gamla "Vasaloppsmästarna" i aktion. Kanske kunde han träffa Olle, hans gamla skolkompis Olle Nilsson, som gjort flera framgångsrika Vasalopp.

Första dagen

Redan första dagen stötte han ihop med en "kändis", Janne Stefansson och Jerker tog naturligtvis chansen att få en pratstund.

- Hej, jag skulle hälsa från Olle, sa Jerker.

- Olle?

- Ja, Olle Nilsson.

- Jasså, är du bekant med honom?

- Bekant! Det är nog det minsta man kan säga, hade det inte varit för mig, så hade nog inte han stått på ett par skidor.

- Jasså, det var värst, och vem är du?

- Jerker Algotsson, jag och Olle är gamla skolkamrater och det var jag som såg till att Olle fick ordning på

stilen och att han tränade på rätt sätt, ”ergonomiskt” som man numer säger.

- Har du åkt själv också?

- Om jag har åkt! Oj, oj, oj, i min ungdom var de bara storlopp efter storlopp. Det var Njöte-rännnet, Borkaloppet, Fegärde-sprutet.

- Var de elitlopp?

- Jo, det kan man nog säga, de var bara dom stora kanonerna som var med. Det var Nisse Östenson, Kalle Palin, Lasse Mattson, Olle Dahlbom och så Olle Nilsson förstås, men han hade inte fått riktig ordning på stilen än. Men sen kom ju kriget och jag fick ta hand om luftbevakningen vid Norska gränsen. Sen var man ju så mätt på segrar, ja du vet väl själv hur det är, har man inget motstånd så är det svårt att motivera sig. Så idag åker jag mest lite för ”stilen”.

- Vad har du för tempo idag då?

- Ja, jag har en liten runda på fem mil, som jag brukar köra ibland för att mjuka upp lederna, och då brukar jag ligga en bit under tre timmar, ner mot två och förtifem. Men de är klart numer kör man ju inte så man blir svettig, man är ju rädd för att bli kall och förkyld.

- 2 och 45, de va fan, står du i första ledet?

- Nä, jag åker Vasaloppet bara för skoj, jag startar längst bak. Jag har tänkt åka och titta lite på folklivet.

De skildes åt

De skildes åt, och Jerker såg hur Janne ruskade på huvudet när han gick och

hörde honom mumla ”de va fan, vilken gubbe”. På fredag förmiddag spände Jerker på sig skidorna och tog en tur bort över startfältet, för att mjuka upp lederna lite inför söndagens mandomsprov. Han åkte i sakta mak fram dit där spåren gick över vägen och upp för den branta backen. Den backen ville han inte åka uppför, det gällde att spara på krafterna.

Vid startplatsen hade ett gäng elitåkare samlats med bl.a. Janne Stefansson och Eero Mäntyranta. Dom stod och diskuterade det kommande vasaloppet.

Jerker vände vid vägen och började åka tillbaka mot startplatsen. Han hade inte åkt långt när en snöskoter körde förbi tätt intill honom. Snöskotern hade en tung kälke efter sig, tre par skidor satt i bredd under kälken. En så kallad spårmaskin. Ett långt rep hade fallit ur kälken och hängde och slängde efter kälken. I ändan på repet var det en ögla. Nu hände det som bara kan hända på film. Öglan hakade fast i Jerkers ena skidspets.

Jerker drogs med

Jerker drogs med efter skotern som körde i ganska hög fart. Han försökte att hålla sig upprätt med hjälp av stavarna så gott det gick. På lite håll såg det faktiskt ut som om han försökte köra ikapp med skotern.

- Vikken tåre ä tet som komme tär? sa Eero som var den första att upptäcka Jerker.

- Ja int vet ja, men unna gå då, sa Assar.
Knappt hundra meter före där Janne,

Eero, Assar och de andra stod svängde skotern av åt sidan. Repöglan hoppade av skidspetsen och Jerker fortsatte rakt fram förbi elitgrabbarna. Det såg ut som han stakade sig fram när han försökte hålla balansen med stavarna. Jerker fick inte stopp på skidorna förrän han åkt ytterligare ett par hundra meter. Han åkte sedan lugnt tillbaka upp till stugan, glad över att han inte ramlat och slagit sig fördärvad efter skotern.

- ”Herredjävlar”

Klungan av elitåkare stod alldeles tysta och häpna och stirrade bort mot Jerker. Karl-Åke Asp var den som först fick mål i mun.

- Herredjävlar, vilken fart. De va en jäkel å kunna stakåka. Vem fasen va de?

Janne som känt igen Jerker började berätta så mycket han visste om Jerker.

Det blev en lång pratstund. Olle Nilsson kände dom flesta till, någon hade hört talas om Nisse Östensson, han omkom visst i en motorcykelolycka på 50-talet. Kalle Palin var visst med i toppen på 40-talet men Olle Dahlbom verkade ingen veta något om.

Men när Janne berättade om Jerkers två och fyrtiofem på femmilan, då började diskussionens vågor gå höga. Det var inte möjligt, han var ju ändå en gubbe på snart 40 år.

- Ni har ju sett honom åka, sa Janne.

Jo, det hade dom ju gjort och två och fyrtiofem var ingen omöjlighet i den farten.

Energitillskott

När Jerker kom in i stugan gick han och lade sig för att vila. Han tog med sig Aftonbladet och de fem pralinpåsarna han köpt i affären på vägen till stugan. Pralinerna skulle ge ett välbehövligt energitillskott i kroppen. Han skulle vara som ett krutpaket på söndagmorgon vid starten. Riskan var dock större att krutpaketet skulle explodera på toaletten redan om någon timme, med tanke på den hastighet pralinerna försvann ur påsarna.

På kvällen knackade det på dörren. Det var Janne Stefansson som kom in.

- Hur är det Jerker, har du varit ute provåkt spåret idag?

- Ja, jag tog en liten sväng mot Evertsberg i förmiddags.

- Va, ända till Evertsberg?

- Nä, jag vände allt en bit före, man vill ju inte trötta ut sig i onödan.

- Va tror du det blir för före på söndag? Har du något specialtips när det gäller vällan?

- Nä, när det gäller vällan har jag inga tips. Jag använder samma valla som jag använt i alla år. Det är den här, sa Jerker och lyfte fram en stor 10-literspyts med någon brun röra i. Den här gjorde farsan och farbror Kjällman iordning till mig i början på 30-talet och den har jag alltid använt.

- Vad är det i den?

- Det är egentligen hemligt, men jag vet att det är tjära, terpentin, stearin och åssåpa, men sen är det något som gör att det hårdnar när man lagt det på skidan. Men innan det stelnar tar jag lite

sånt här, sa Jerker, och drog fram en säck med mycket finkornig sjösand. Det här är sjösand från Lapptäckta. Det strör jag på lite av, mitt under skidan, för fästet.

- Det var som sjutton, en specialvallasen 30-talet som jag aldrig hört talas om. Men det var inte därför jag kom. Jag tänkte fråga dig om du är intresserad av att stå i första ledet. Jag har hört att Sixten inte kommer till start. Sixten Jernberg alltså, han var inbjuden och man hade gjort plats för honom i första ledet.

- Nja, jag vet inte....

- Jo, men det vore väl något, att få hoppa in i stället för skidkungen Sixten. Du kunde ju dra på lite i början och visa stilen, sen kunde du släppa fram oss andra vid Mångsbodarna eller Evertsberg. Då har du ju ändå halva loppet som du kan ta det lugnt och titta på folklivet. Du vet, jag har startnummer 1 och Sixten har 2. Jag kan ta rygg på dig och så ropar jag till dig när du kan "släppa".

- Ja, okej då, men du måste lova att ropa om jag drar på för fort, jag vill ju inte ställa till något, och köra slut på er.

- Jag lovar.

- Okej, vi ses på söndag.

På lördagseftermiddag kom kollegan från Dagbladet. Naturligtvis började han pika Jerker direkt när han kom.

- Jo du Jerker, jag stanna i Mångsbodarna på vägen upp och ordnade en övernattningsstuga åt dig där, men sen kom jag på att det var dumt. Jag menar, första natten blir det väl närmare för dig att sova här!

Jerker blev naturligtvis inte svaret skyldig.

- Ja, ja, du kan ju hålla på och tyka dig du, men du vet inte vem som kommer att gå fram i täten och "dra", vid starten i morgon.

- De skulle kanske vara du, va?

- Jajamensan, det kan du skriva upp.

- Jovisst, och Greta Garbo ska vara kranskulla?

Hur än Jerker försökte, gick det inte att få kollegan Sverre Lindberg från Dagbladet att tro på att Janne lovat Jerker plats i första ledet, och att han skulle ta täten.

- Du får tro vad du vill men du får se imorgonbitti. Vi kan slå vad. Jag sätter hundra, sa Jerker.

- Topp, sa Sverre.

Söndagmorgon

På söndagsmorgonen gick Sverre och tittade i de bakre startleden. Det var lika bra och pumpa Jerker på hundralappen så fort som möjligt. Det kunde ju också vara roligt och skoja lite med honom om det dumma vadet inför alla andra åkare.

I radion refererade Sven Jerring från starten.

- Alla dom fyratuschen löparna har nu schtällt upp på schtartfältet och väntar på schtartschkottet. I föschta ledet schtår Janne Schtefanschon med schtartnummer ett. Nummer två har den gamle schidkungen sischxten Jernberg.....nej nu scher jag att det inte är sischxten.....jag scher inte vem schom har nummer två, kan du Bengt

sche vem det är.

- Dä äänog en ookäänd fiinne. Han ha ju blåå viit toopluva åå en sån där blåå viit träningsååveråål som dom bruuke ha. Svarade bisittaren och dalmasen Bengt.

Sverre letade efter Jerker i bakre leden, men kunde inte hitta honom. Klockan närmade sig åtta och han ville ju gärna se täten när starten gick. Han hade naturligtvis inte hört Sven Jerrings referat i radion. Innan han var riktigt framme vid starten gick skottet och han såg hur täten drog iväg.

Han sprang framför för att hinna se vem som tog täten. Han såg Janne Stefansson, för honom kände han igen på stilen, han låg tvåå. Före honom låg en löpare i blåvit toppluva och en något märklig träningsoverall för att vara elitåkare. ”Men va sjutton, är det inte Jerker”, sa han för sig själv.

Hade inte han en sån overall på sig igår, tänkte han.

Skyndade till bilen

Sverre skyndade sig iväg till bilen, han hoppades hinna till Mångsbodarna eller Evertsberg , för att hinna se täten. Naturligtvis hamnade han i en bilkö som gick hur sakta som helst. Han försökte höra på bilradion hur ställningen var i loppet, men den skrapade och sprakade så han lyckades bara urskilja vissa snuttar. Janne Stefansson låg fortfarande tvåå. Kunde det verkligen vara Jerker som dragit i täten. Han hade ju faktiskt sagt att han skulle vara ”draghund” ända till Evertsberg. Nu hörde

han Bengt i radion.

- Joo, nu har jag fått fram vem som tog täten vid starten. Det var Jerker Algotsson från Trollh...sstisstschhhh...skraaaap...spraaaak.....

”Det var som sjutton, tänkte Sverre. Då var det väl han som var i täten vid Mångsbodarna också, för Janne låg ju tvåå”.

Bilkön var fortfarande tät och nu började bilen också koka, så Sverre fick köra åt sidan och stanna. Radion la också av helt så dagen verkade vara helt förstörd.

Inte förrän strax före fyra var Sverre framme i Mora. Han skyndade sig till målområdet. På vägen dit hörde han att Janne Stefansson hade vunnit på 4.35, men ingen visste nåt om Jerker.

Precis när han kom fram till målet kom Jerker inhasande, han såg mycket trött ut. 8 timmar och 13 sekunder blev hans tid och placeringen ungefär 2100. Sverre sprang fram till honom.

- Hur har det gått?

- Det var tuftt, mycket tuftt.

- Hur långt drog du i täten, här är hundringen förresten, sa Sverre och räckte fram hundralappen.

- Ja, tack du, jo det var nånstans bort till backarna.

- Backarna? Du menar backarna före Oxberg.

- Jo, där var det kanske, där var det nån som körde på mig så jag flög in i gran-skogen. Jag tappade ena skidan, och det tog en djädra tid innan jag hitta den, annars hade jag nog gett dom en kamp.

Imponerad

Sverre var imponerad och så fort han hittade en ledig telefon ringde han till Dagbladet och rapporterade om draghunden i Vasaloppet som hade segern inom räckhåll, när han blev utknuffad ur spåret och tappade skidan. Vem som knuffat visste han inte med säkerhet, men spekulerade kraftigt i att det var Janne eftersom han var tvåa.

Han som tog emot rapporten var nog lite tveksam till hela historien, men Sverre verkade väl initierad om hela händelseförloppet, så det var bara att skriva och skicka ner till tryckeriet. Och "löpet" var ju givet. "Redaktör draghund i Vasaloppet".

Intervju med Janne

Inte förrän på måndag eftermiddag lyckades Sverre få en tid med Janne Stefansson för en intervju.

- Ja hej, det var Sverre Lindberg från Dagbladet, Sundsvall. Jaha, hur känns det att nästan åka på pumpen mot en "draghund", Janne.

- Sa du Dagbladet? Janne blev högröd i ansiktet.

- Javisst, Dagbladet Sundsvall, Sverre Lindberg.

- Är det du som har skrivit det här, sa Janne och höll upp framsidan på Dagbladet. "Janne la krokben för sensationsmannen i Vasaloppet?" löd den svarta rubriken.

- Javisst, var det inte du, du låg ju tvåa?

Janne tog några djupa andetag.

- Nu ska vi ta detta lugnt och sakligt. Jo, jag var med och kasta iväg honom in i skogen. Men det var inte vid backarna i

Oxberg. Det var i första backen efter starten. Då hade jag skjutit honom över hela startrakan på mina skidor, han steg på dom och min ena skidspets hade gått av. När vi kom till backen lyckades jag få med mig Assar Rönnlund, Eero Mäntyranta och Karl-Åke Asp som också var i täten. Vi tog honom och kastade gemensamt iväg honom in i skogen. Sen fick vi springa på våra skidor ner till Svågan där vi hade första omvallningskontrollen. Vallan var full av sand efter Algotssons skidor, så vi hade inget glid men ett djävla bra fäste. Så du kan hälsa den där Algotsson att glidet vet vi inte hur det var på hans valla, men med det fästet kan han klättra upp på Himalaya om han vill, utan rep. Nu kan du gå. Intervjun är avslutad, och några fler uttalanden för Dagbladet gör jag inte.

”En hatt är en hatt om än med vågigt brätte, sa den glade ”Torparen” och åkte hem till sitt Bänkås.”

Under en längre tid hade ”Torparen av Bänkås” som han då kallades, gjort en noggrann utredning kring hönsens, och även tuppens kärleksliv. Han hade kommit fram till att hönsen var omåttligt intresserade att ”hålla igång” kärlekslivet, medan däremot tupparna var mindre, för att inte säga helt, ointresserade av kär-

lekens fröjder. Dom var mer intresserade av sitt eget utseende. Fjädrarna skulle sitta rätt, kammens färg, form och vinkel var viktig, liksom hållningen och framför allt benföringen. Man måste gå på ett värdigt sätt, visa att man var herre i sitt eget hus.

Nu nöjde sig inte ”Torpar’n” med att bara göra en vanlig utredning. Han skrev också en lång och innehållsrik doktorsavhandling i ämnet.

Dagarna innan han skulle till Uppsala och disputerat, eller doktorerat som man vanligen brukar säga, lämnade han in sin utredning till Dagbladet i Sundsvall. Han nämnde naturligtvis också sin förestående disputation och att han om tre dagar skulle kliva av Stockholmståget med en doktorshatt på huvudet.

Det var därför Dagbladet en försomardag 1969 hade löpsedeln ”Alnöbo studerar hönsens kärleksliv”. Man nämnde naturligtvis också att ”Torparen” nästa dag skulle anlända till Sundsvalls central kl. 11.32, med doktorshatt på huvudet.

Nå, hur gick det nu på disputationen? Jo, ”Torparen” lade verkligen ut texten

kring hönsens och tuppens kärleksliv. Han visade diagram och staplar både på bredden och tvären, som klart bevisade hans tes om att hönsen var oerhört intresserade av kärlekens fröjder, medan tuppen i det närmaste var helt likgiltig.

Professorerna lyssnade andäktigt och alla var nog helt klara över att här skulle en ny doktor inlemmas i skaran. ”Torparen” närmade sig slutet på sin utläggning och han ville gärna få till en riktig så kallad slutknorr på det hela.

Så han sa:

- Och slutligen vill jag berätta vad som hände hemma på gården häromdagen och som jag till fullo anser bevisar att min tes är riktig.

Det var nämligen så att hönorna hade sprungit runt och retat upp tuppen så till den milda grad, att han helt tappat sin värdighet och börjat jaga dem runt ladugården, och kanske hade han också blivit lite upphetsad av deras kringdanser. Själv satt jag vid ladugårdsdörren och såg hönorna springa kacklande förbi varv efter varv runt ladugården, med tuppen efter sig.

Då tog jag mig friheten att slänga ut en näve havre på gårdsplanen. Hönorna rusade kacklande förbi, men tuppen stannade och mumsade i sig alla havrekornen, rapade och sade med ljudlig stämma: ”Dä va allt göttare dä!”

Epilog:

Någon doktorshatt blev det inte, men dock en hatt. Kl. 11.32 var perrongen på Sundsvalls central fylld av folk som ville hylla den nya doktorn. ”Torparen”

blev av tåget med den hatt han fått av professorerna i Uppsala.

En svart slokhatt med ett brett vågigt brätte.

”En hatt, är en hatt, om än med ett vågigt brätte” sa den glade ”Torparen” och åkte hem till Bänkås på Alnö. Detta har faktiskt blivit ett ordspråk eller bevingad ordslinga i Sundsvallsområdet.

Fadäsen, dypölen och blypölen

Det var i slutet av augusti 1967, närmare bestämt den 28 augusti. På nyhetsredaktionen stressade Sverker runt för att hinna allt innan han skulle iväg.

På eftermiddagen skulle nämligen två av hans bröder, Lasse och Erik, hämta honom. De skulle åka till Anna i Hudik för att tillsammans med övriga syskon åka till Långviken och gratulera sin far Algot på hans 70-årsdag.

Visst var han intresserad av att åka hem och gratulera farsan, men samtidigt var han lite bekymrad.

Det var nämligen så att han för en vecka sedan varit ute i skogarna nordväst om Motala, närmare bestämt mel-

lan Grytgöl och Sonstorp. Där hade han sprungit på ett lingonhuxter av sällan skådat slag. Det var en tallmo, glest bevuxen av stora tallar. Hela tallmon lyste gulröd av omogna lingon. Det var så mycket lingon att man knappt kunde skönja de gröna lingonbladen.

Problemet var inte att han ville åka och plocka lingon istället för att åka hem. Nej, problemet var att han i ett (svagt) ögonblick råkat nämna något om detta lingonhuxter för sin arbetskamrat Lindström. Det dröjde naturligtvis inte länge förrän den utfrågevane Lindström "pumpat" Sverker på allt som rörde lingonhuxtret. Visserligen hade Lindström dyrt och heligt lovat att inget yppa om lingonen.

Problemet var alltså om han kunde lita på Lindström, eller "fadäsen" som han kallades på redaktionen. Att han kallades "fadäsen" berodde på att han vid ett tillfälle när han skulle på ett möte med journalistförbundet i Stockholm, i sin tankspriddhet hamnade på en middag för Sveriges samtliga landshövdingar. Det fanns en stol ledig eftersom Norrbottens landshövding Lassinanti hastigt insjuknat. "Fadäsen" intog hans stol inför hövdingarnas undrande ögon.

Det hela hade säkert avlöpt lyckligt

om det inte varit så att varje hövding skulle få fem minuter på sig att lägga ut texten om sitt läns kommunikationsproblem.

Dåvarande kommunikationsminister Olof Palme hälsade alla "Länens män" välkomna och överlämnade ordet till "vår hövding från Östergötland".

"Fadäsen" som i sin tankspriddhet varken sett vilka han satt tillsammans med, eller vilken som hälsat välkommen fick snabbt fram några papper ur portföljen och reste sig upp.

- Vi journalister i Östergötland har gått igenom det avtalsförslag som medlingskommisionen lagt. Förslaget är under all kritik och vi röstar enhälligt för strejk.

När han kommit så långt, fick han se att en man rest sig, han kände igen honom, det var Östergötlands landshövding. Han tittade på de övriga, och kände igen flera av hövdingarna. Han fick också se Olof Palme sittande vid kortändan av bordet. Han stoppade ner sina papper i portföljen och sköt in stolen.

- Ursäkta mig, jag har nog gjort en liten fadäs, sa han och lämnade hastigt rummet. Bakom sig hörde han ett öronbedövande skratt braka loss.

Hövdingen från Östergötland hade känt igen Lindström och det dröjde inte många dagar förrän hela journalistkåren i landet kände till historien. Därav namnet "Fadäsen".

Det fanns alltså anledning för Sverker att vara orolig, "nåja, hoppas jag kan lita på "fadäsen", tänkte han.

Just då öppnades dörren till hans rum och "Gurka" stack in huvudet.

- Hörre du, "Tut-tut", "Pionen" och "Skopet" undrar om vi måste ha stövlar med oss i eftermiddag.

Som ni förstår hade alla på redaktionen sina smeknamn. "Gurka" hade en konstig kroppsform. "Pionen" hade ansiktsfärgen emot sig, "Skopet" tyckte att den minsta lilla nyhet han spårade upp var ett "skop".

Sverker hade fått sitt namn redan som ung volontär på en liten lokalredaktion i Hälsingland. Hans journalistkollega på lokalredaktionen var ute på ett uppdrag och ringde till Sverker som satt på redaktionen. Just när Sverker lyfte luren hörde han ambulansen komma tutande förbi redaktionen.

- Tut-tut, ambulansen! skrek Sverker, slängde på luren och sprang ut.

Smeknamnet var därefter givet.

- Stövlar, va då stövlar? Sa Sverker frågande, men nu anade han vad som var i görningen .

- Vi ska iväg med dig och "fadäsen" och plocka lingon.

- Vilka vi då?

- Ja, jag vet inte hur många vi blir men alla som är lediga på "red" kommer och några killar i tryckeriet, sen vet jag att "fadäsen" har snackat med tjejerna på "korr" och "annons". Vi blir nog en tio-femton stycken.

- Ni kan gå barfota om ni vill, jag ska inte med, jag ska hem till Hälsingland, morrade Sverker.

- Förbannade "fadäs", han ska få igen, sa han när "Gurka" stängt dörren.

Någon timma senare såg Sverker genom fönstret hur kollegorna packade in sig i bilarna med korgar och hinkar och drog iväg mot lingonskogen. "Fadäsen" hade hållit sig undan, och tur var nog kanske det.

Halvfyra kom Lasse och Erik, de plockade över sina grejer i Sverkers röda "Folka" och färden mot Hudik startade.

Sverker satt och tänkte på lingonplockarna. "Nä, dom ska inte få plocka helt ostört", tänkte han.

- Vi tar en genväg mot Katrineholm, sa han och svängde hastigt av till höger från vägen mot Askersund och in på en liten grusväg.

- De kan väl inte gå fortare att köra den här smala grusvägen, protesterade både Lasse och Erik.

- Det blir bättre om en stund, sa Sverker.

"Folkan" fräste fram på den smala grusvägen så dammet låg som en rökgranat efter dom, och lösgruset sprutade i kurvorna.

- Vi behöver väl inte köra så fort, sa Erik och försökte hålla sig fast så gott han kunde i baksätet.

- Vi har ju bråttom, vi har sagt att vi ska vara framme till nio, sa Sverker sammanbitet.

Man svängde av på nya avtagsvägar flera gånger och Lasse som försökte följa med i KAK:s bilatlas, som han tagit med sig, fick allt svårare att hänga med.

Grytgöl var sista skylten han sett. Vägen hade blivit smalare och smalare, nu var den inte bredare än en klöv-

jestig.

- Här kan vi väl inte åka, sa Erik och höll ena handen över huvudet för att inte slå skallen i taket i alla gröpperna.

- Vägen blir snart bredare, sa Sverker.

Men bredare blev den inte, för helt plötsligt fanns det ingen väg alls. Nu var dom mitt ute på en mo med stora talar. Det var folk framför bilen, folk med korgar och hinkar som sprang åt alla håll för att sätta sig i säkerhet.

Dom kastade sina korgar och hinkar och försökte ta skydd så gott dom kunde. Sverker svängde runt mellan talarna så lingonris och mossor yrde.

Rätt som det var, var dom ute på en stig igen, framför dom sprang det en kille som till sist hoppade ner i en dypöl vid sidan av stigen.

- Vem var det där? sa Erik. Jag tyckte jag kände igen honom.

- Ja, han jobbar visst på nån tidning, jag tror dom kallar honom "dypölen", sa Sverker lugnt och log.

- Du kör allt för djävligt fort, sa Lasse och försökte rätta till ansiktsmusklerna efter den våldsamma framfarten.

- Jag var tvungen att hålla fart på bilen annars hade vi kunnat bli sittande.

- Jo, jag förstår väl det, sa Lasse.

- Jag körde lite fel, men nu är vi på rätt väg.

Sverker körde lite lugnare nu, Lasse försökte följa med på kartan, helt plötsligt fick han se en skylt som det stod Grytgöl på igen.

- Grytgöl har vi ju åkt igenom en gång förut.

- Javisst, men det finns två byar med

samma namn här.

Lasse letade på kartan.

- Jag hittar bara en, sa han.

- Det finns två, sa Sverker övertygande.

En timme senare var dom i Kumla och Lasse kunde inte bli klok på hur Sverker kunde tycka att det var en genväg dom kört.

Historien hade slutat här och ingen löpsedel hade blivit till på Dagbladet om inte "fadäsen" hade gjort ytterligare en fadäs samma dag.

Som många journalister extraknäckte han under antaget namn i andra tidningar. När han låg i dypölen och såg den röda "folkan" försvinna efter stigen såg han registreringsnummret. Väl hemma på redaktionen tog han reda på vem ägaren var. Sedan skrev han en artikel om händelsen där det ganska klart framgick för varje journalist i landet att det var "Tut-tut" som kört. Han "printade" iväg artikeln till några utvalda tidningar på landsbygden, bland annat Dagbladet, som den 29 augusti hade löpsedeln:

"Motalabo skrämmer bärplockare".

Sverker blev dock svaret inte skyldig. Några år senare avancerade Sverker till chefredaktör för en tidning där "fadäsen", eller som han numera hette "dypölen", också arbetade. Redan första dagen på sitt nya jobb kallade Sverker till sig "dypölen".

Sverker sa att eftersom dom var gamla kompisar så skulle han se till så att "dypölen" fick ett lättare jobb.

"Dypölen" lyste upp, skönt att höra att Sverker inte var purken längre, tänkte han. Det skulle bli skönt med ett lugnare arbete.

- Jo, sa Sverker, det är ju så att vi gick över till datatryckning på den här tidningen för några år sedan. All blyättning från det gamla sätteriet tömdes då i stora trälådor och ställdes i ett rum längst ner i källaren. Nu har vi lovat att skänka detta till ett nytt tryckeri i Sydostasien, men för att dom ska kunna ta emot det måste alla bokstäverna såväl versala som gemena vara sorterade var för sig. I morgon klockan sju visar tjänstgörande vaktmästare dig tillräta i källaren.

- Nu kan BLYPÖLEN gå!

Första och sista gången Bert Karlsson

Bert Karlsson var av en tillfällighet på SM i mete i Uppsala. När han gick där hörde han hur en av deltagarna stämde upp en underlig sång, till en ännu underligare melodi.

Han lyssnade och tänkte: Där har jag den!!!! Den är som gjord för nästa års schlager-EM.

Snabbt fick han fram sin bandspelare och spelade in den. Han lyssnade på bandet. "Det är ju fantastiskt", tänkte han. "Ha-ha, nu kan Arne "Rosen" Kvick dra nåt gammalt över sig".

Han gick fram och frågade metaren

vad han hette.

- Jag heter Lasse.

- Vad kallar du visan du sjunger?

- Gällivarevisan.

"Gällivare-Lasse", vilken panggrej, tänkte Bert. Gällivare, ???? ...Norrländ!!! Näverlurar!...

En hel hög med näverlurar, minst 100 stycken.....och trolltrummor. Han såg allt framför sig.

Tutande näverlurar, dunkande trolltrummor och denna grova, brummande röst i förgrunden.

Vilken grej. "Århundradets hit"!

Samtidigt som han ringde Expressen, Aftonbladet, TV, Lyckoslanten, Dagbladet i Sundsvall, Hänt i veckan, samt bokade tid för inspelning i studion i Skara, talade med Näverlursblåsarnas riksförbund och Nordiska söners trolltrummegille skrev han hastigt ner några rader på baksidan av ett bensinkvitto. Som i vanlig ordning var ett rent slavkontrakt.

Bert höll tummen över de skrivna raderna och sträckte fram bensinkvitto till Lasse och bad om en autograf. Lasse blev glad att någon ville ha hans autograf och skrev villigt under.

- "Jag har honom, jag har honom!!", skrek Bert och sprang jublande iväg.

Då mötte han Bertil Perrolf.

- Vill du höra århundradets hit! sa Bert,

och startade bandspelaren.

- Jo, "Gällivarevisan" är ju ganska känd, men att det skulle vara århundradets hit, det tror jag inte, sa Bertil.

- Va! Känner du till den låten.

- Men snälla Bert, det är ju en av de mest kända gamla visor vi har i Sverige. Bert rusade tillbaka till Lasse.

- Du lura mig, du lura mig! skrek han på långt håll. Du har inget kontrakt med mig, för det har jag här och du har ingen kopia, och så här gör jag med kontraktet! skrek han och stoppade bensinkvittot i munnen och svalde. Nu kan du glömma dina miljoner!

- Om du inte skräna så hemskt skulle jag kanske få ett par löjer till och då skulle jag vara nöjd, sa Lasse lugnt.

Bert brydde sig naturligtvis inte om att stoppa tidningar och TV, för all publicitet är bra publicitet, enligt Bert. Även om den till hundra procent är felaktig. Därav denna löpsedel:

"Tävlingsmetare med ett ben i schlager-EM".

”Hämnden är ljuv”

Nu var det 1969. Den varma majsolen lyste in genom fönstren på daghemmet Aftonstjärnan. Det var eftermiddag och daghemmets 22 barn satt i en ring på golvet. I ringen satt också deras fröken, Etel. Vid ena långväggen satt barnens föräldrar hopkrupna på daghemmets små stolar.

Det var föräldramöte. Barnen och Etel hade sjungit några av de vanligaste vårsångerna. Just nu satt Etel och pratade med barnen om vad deras föräld-

rar arbetade med, vilka yrken de hade. Hon ville naturligtvis framstå som en bra dagisfröken, som gav barnen goda kunskaper. Barnen berättade att deras pappa var bagare, sotare, gjorde bilar på SAAB osv. Deras mammor var sjuksköterskor, satt på kontor, stod i affär osv. I raden av barn satt också Anders, en kort liten rund krabat på fyra år. Anders föräldrar var inte där. Pappan, Nils, hade lovat att han skulle gå på föräldramötet eftersom mamman Eva inte kunde komma ifrån på jobbet.

Just nu satt Nils i bilen på väg från Borås hem till Trollhättan. Han var, som vanligt, försenad. Han arbetade som ombudsman för ett litet parti på vänsterkanten. Mötet han varit på i Borås hade dragit ut på tiden. Självklart kunde han inte lämna mötet förrän det var slut. Politiken gick nämligen före allting annat, enligt hans sätt att se. Det fanns egentligen bara tre viktiga saker i livet enligt honom. Äta, sova och politik.

Hans liv var väl inrutat; var han inte hemma, vilket han sällan var, så var han på partiexpeditionen, eller ”Lokalen” som han kallade den, eller också var han på politiska möten, demonstrationer, tidningsförsäljning och bössinsamlingar för Vietnamrörelsen. Han var politiskt ”helfrälst” och hade, liksom ett Jehovas vittne, svar på allt.

Anders visste inte riktigt vad hans pappa jobbade med, men han visste ju

var han jobbade. Han jobbade på "Lokalen". För alltid när pappa skulle gå ut så sa han: "- Jag åker ner till Lokalen en stund."

Anders hade också varit med på "Lokalen" många gånger. Det tyckte han var kul. Det bästa var förstås att innan dom steg ur bilen och gick in så fick Anders lova att vara snäll, om han lovade det så brukade pappa trollo fram en tablettask "Tutti-Frutti". Då var det ju ingen konst att lova att vara snäll.

Inne i lokalen brukade det vara en massa roliga farbröder och tanter. En långhårig farbror hette "Karamellkvist". Honom skrattade Anders åt bara han tänkte på namnet. Alla hade konstiga namn, dom hette Pege, Bege, Swåke och Ajram. Det lät som om han hade ont någonstans. Pappa hette Pilz.

Ofta brukade de sjunga på lokalen, det tyckte Anders om. Det var särskilt en sång han tyckte om. Den sången kunde han nästan själv.

Etel hade snart frågat alla barn om föräldrarnas arbeten. Anders hade hon inte frågat, hon hade väntat och hoppats att någon av föräldrarna skulle dyka upp. Sedan var hon också lite orolig för vad Anders skulle svara. Med Anders kunde man aldrig riktigt veta. Hon mindes julfesten strax före jul i vintras.

Man hade sjungit några julsånger när Anders sagt att han ville sjunga en egen sång.

- Vad handlar den om?, hade Etel frågat.
- Om lycka och om en lokal, svarade

Anders.

- Ja, sjung den får vi lyssna, sa Etel.

Anders klämde i så mycket han orkade:

Upp till kamp i lokalen

sista striden det är.

Ty internationalen

åt alla lycka bär.....

- Ja, ja avbröt Etel. Det var en ovanlig sång, nu sjunger vi "Nu tändas tusen juleljus".

Nu var det bara Anders hon inte frågat.

- Vad arbetar din mamma med då, Anders?

- Hon arbetar på utprovningss-avdelningen på SAAB med "Karlsson på taket".

Det hade Anders hört mamma prata om, men han förstod inte riktigt vad dom gjorde med "Karlsson på taket". Kanske grejade dom med propellern.

- Det var ett utförligt svar, sa Etel lättad. Och vad är pappa då?

Anders funderade, han visste inte riktigt, men så kom han på det där konstiga ordet.

- Han är kom...kom....minister.

Det hördes ett litet fniss bland föräldrarna.

- Du kanske menar Kommunikationsminister, men det är han väl inte.

- Jo, och är han det inte, så ska han bli.

Leenden spreds på föräldrarnas läppar, men det var en äldre man som inte log. Han var farfar till ett av barnen. Han hette Patrik och var chefredaktör på den lokala tidningen. Dessutom bru-

kade han ”knäcka” som radioreporter när han fick nys om större nyheter.

Jaha, tänkte han, där ser man hur indoktrinerade dessa stackars barn blir av sina kommunistföräldrar. Den där kommunisten Holgersson skulle allt ha sig en näsbränna, tänkte Patrik. Han hade ett horn i sidan till Holgersson efter alla dispyter de haft under ”Fria ord”, där Holgersson tog alla chanser att kasta sig över honom och påstå att han var helt USA-indoktrinerad.

På kvällen rapporterade Patrik i radion om en kommunist i Trollhättan som var helt övertygad om att hans parti skulle ha så stora framgångar i 1970 års val, att han redan nu gått ut med att han skulle bli kommunikationsminister i nästa regering. Detta hade han hört av en mycket nära släkting till Nils Holgersson. Han gjorde sig också rolig över att den röda tupp-kammen kunde växa så på vissa kommunister, trots att de blivit helt uttraderade i andra kammaren i föregående års val, och att det nu endast fanns en liten rest kvar i första kammaren, där Lars Werner satt på partiets enda mandat.

Naturligtvis nappade ett antal borgerliga tidningar på denna nyhet och Dagbladet var en av dessa, som dagen efter hade en ironisk artikel om vänstermannen som trodde han skulle bli vår näste minister.

Ta en abborre till, sa "Bryggare-Åke", och skrattade

En reporter från Dagbladet i Sundsvall var en dag år 1968 på väg till Hudik. När han kom till Via strax norr om Hudik började bilen koka. Han svängde in på en avtagsväg och stannade vid det första huset han kom till. Framför huset låg en enorm hög med ved.

"Den som bor här måste tro att det kommer att bli en kall vinter", tänkte reportern samtidigt som han knackade på dörren.

- Kom in, morrade det till innanför dörren.

Reportern tvekade

Reportern tvekade en aning men klev ändå in. Inne i rummet satt en man på en stol och täljde med kniv på en rund stör, cirka två meter lång. Hela rummet var fyllt av spånor från täljandet, och intill mannen låg en kraftig stock, cirka en halv meter i diameter och två meter lång.

- Ursäkta mig, jag skulle fråga om jag kan få lite vatten.

- Ta en back dricka, fräste mannen och pekade på en hög backar inne i ett hörn.

- Det skulle vara vatten till bilen.....

- Ta wischyvatten då.

- Tack, sa reportern, och öppnade en wischyvatten och tog sig en klunk.

- Jag såg att ni väntar er en mycket kall vinter.

- Vadå? Kall vinter?

- Ja, jag såg att ni hade en rejäl vedhög där ute och nu håller ni på och "späntar stickor" förstår jag.

- Det är ingen vedhög, det är avbrutna åror, hundratals avbrutna åror, och det här är inget "spänträ" utan ett ämne till en åra. Jag har tröttnat på de åror som finns att köpa idag. Dom håller inte för ett enda rejält årtag av en flot-tarson. Jag har bestämt mig för att starta en egen årtillverkningsfirma.

Reportern från Dagbladet blev intresserad och började intervjua "Brygggar-Åke" som han kallades i norra Hälsingland. Den annars lite talträngde Åke blev så där trevligt pratglad som han brukade bli ibland, och talade om att nu skulle det tillverkas riktiga åror, gjorda av kvistfri kärnfura, med riktigt välvda skovlar. Under tiden täljde han på årämnet så att spånorna flög och snart hade den första åran tagit form.

- Se där, sa reportern, nu var den första åran färdig.

- Färdig? sa "Brygggar-Åke", nej du, nu ska den putsas.

Han tog fram sandpapper, samtliga från grovlek 7 till 3-nollan.

Putsade frenetiskt

Han putsade så trädammet yrde. Det dröjde inte länge förrän det var både svårt att andas och att se något i rummet.

Reportern tackade för sig, tog en back wischyvatten till bilen, och åkte in till Hudik. Väl där ringde han in "nyheten" om "Brygggar-Åkes" nya företag.

Därav löpsedel på Dagbladet dagen efter.

"Bryggare startar industri för åror"

Två dagar senare var reportern på väg tillbaka till Sundsvall, naturligtvis svängde han in till "Brygggar-Åke" i Via för att se hur det gick med åroarna.

Utanför huset fanns nu inte bara den stora högen av trasiga åror. Nu låg där också en stor hög med spånor och flera säckar sipdamm.

Inne hos Åke var allt välstädat. Åke satt vid bordet och åt nystekt Vik-sjöabborre och hårdmacka.

- Hur går det med företaget? frågade reportern.

- Nedlagt! Det går inte att få till putsen riktigt. Ta dig en abborre.

- Putsen????

- Ja, på handtaga! Dom ska vara lena, lena som en barnaröv, annars blir det valkar.

- Jäklar, jag fick ett abborrben mellan tänderna, har du en tändsticka så jag kan peta bort det.

- Ta en av mina nya tandpetare, sa Åke och sträckte fram ett glas med några små pinnar i.

Reportern tog en pinne och tittade på den. Det var en mycket liten åra, cirka 7 cm lång, så välslipad och len att om sandpapper 10-nollan hade funnits, så hade även det använts.

- Det var ta-mej-sjutton den vackraste åra jag sett.

- Putsen är inte så bra, man kan få valkar av den.

- Är du besviken?

- Nää, jag har ju ordnat veden till vintern, och tandpetare till abborren.....

Ta en abborre till, sa "Brygggar-Åke" och skrattade.

Trasiga människor och kan-kan

Nu var vi i mitten av 60-talet. Anna eller "Dammtussen" som hon själv föredrar att kalla sig, satt och tittade igenom sina senast tagna filmrullar.

Hon hade fått en Super8-kamera av sin make Sture, och hon var en ivrig filmare. Det blev den ena rullen efter den andra. Det var bara ett fel, filmerna blev inte riktigt som hon själv hade tänkt sig. Det var det där förbaskade lilla titthålet som förstörde allt. Hon hade så svårt att se igenom det. Sen var det naturligtvis också så att barnen var alldeles för livliga. Hon brukade framförallt filma barnen, fem flickor som hade

lite svårt att ta det lite piano.

Naturligtvis kunde hon säga till dom att sitta still, då satt dom still, men då blev det ju ingen film utan ett fotografi.

De nytagna rullarna var likadana som de övriga. Det var halva huvuden, en arm som dansade förbi, två par ben och en halv blomkruka o.s.v.

"Jag måste göra något", tänkte Anna. Då kom hon på att Svens Ingemar hade sagt att han brukade "klippa" ihop sina filmer.

Anna ringde till Ingemar och frågade om han kunde hjälpa henne att klippa ihop hennes filmer, och klippa bort alla "halvfigurer" som fanns med.

Ingemar lovade att hjälpa henne och Anna plockade ner filmerna i ett stort kuvert och skulle skriva adressen, men skrev bara Ingemar, sedan kom hon på att hon inte visste hans nya adress. Hon vände på kuvertet och skrev Avsändare. Hon lät kuvertet ligga på köksbordet och gick in i rummet och ringde till Ingemar för att få hans adress.

Just då kom Sture hem. Han hade gjort sin arbetsdag på "Sågen". Han ställde ifrån sig bagen med matdosa och kaffetermos. Nu var det dags för dagens tur till affären för att inköp av mjölk m.m.

Misstag

Nu inträffade det som inte borde

inträffat. Sture såg kuvertet som låg på bordet. Sture var både hjälpsam och ordningsam. Det senare hade lett till att han var materialförvaltare i en av stadens största fotbollsklubbar.

Så han visste att "Var sak har sin plats". Fotbollar ska ligga där, strumpor där, benskydd där, tröjor där, byxor där, fotbollspumpen skall stå där.

Kuvert ska inte ligga på köksbord, dom ska ligga i brevlådan. Därför tog Sture med sig kuvertet, klistrade på ett dubbelporto, och lade det på brevlådan på väg till affären.

Naturligtvis blev Anna lite förbaskad på Sture för att han lagt på kuvertet utan adress, men han hade ju bara varit hjälpsam och kuvertet skulle säkert komma tillbaka. Hon hade ju skrivit avsändare.

Det gick några veckor och inget kuvert kom.

Telefonen ringde

En dag ringde det hemma hos Anna. Hon svarade.

- Ja, he-he-hej. De är Ing- Ingemar.

- Hej, sa Anna. Va konstig han låter; tänkte hon. Har du fått filmerna?

- Ja, visst, för-för-förstår du. För-för-förbaskat bra. Pre-pre-precis min idé, till nästa film.

- Va då? Nästa film?

- Tra-trasiga män-människor. Jä-jä-jävligt precis vettdu. Den är som kli-klippt och sku-sku-skuren. Jag har talat med Sven....

- Har du talat med pappa?

- Pa-pa-pappa? Nä, Sven Nykvist, filmaren

och Nils Petter Sundgren på TV. Dom är helt be-be-begiestrade. Sven har klippt den, och Nils Pe-Pe-Petter ska visa den på TV i höst, han har redan gått ut med en blå-blå-blänkare till tidningarna om det.

- Jag förstår ingenting?????

- Jo, jag tänkte höra om vi ka-ka-kan visa den i Cannes i höst.

- Va då kan o kan?

- Jo, jag tänkte att du och jag ka-ka-kan åka till Ca-Ca-Cannes. Det blir säkert ett jä- jä-jävla li-li-liv på Liv och Kä-Kä-Käbi-bi-bi-Bibbi men det ger vi fa-fa-fan i. Åk-Åk-Åke åk-åk-åke också med.

- Va, åke bro-bro, sjutton också nu börjar jag med, åker lill-brossan med??

- Är Åke Fa-Fa-Falk din bror???

- Nä, men är du Sve-Sve-Svens Ingemar??

- Vadå Svens Ingemar???? De är Ingemar Bergman.

Det blev en lång tystnad i luren, sedan tog Anna till orda igen.

- Hörre du, min bästa Ingemar Bergman, den där filmen handlar inte om några trasiga människor, utan om fem snälla och vackra döttrar, och den ska inte klippas och visas i Ca-Ca-Cannes. Dina trasiga människor får du filma själv. Min film ska skickas tillbaka till mig. Adjö.

La på luren

Anna la på luren, lätt förbaskad men också lite stolt. Ingemar Bergman hade ju gillat hennes film. Hon var nog inte så dålig på att filma i alla fall.

Anna fick några dagar senare tillbaka sina filmer från Bergman. Han bad om

ursäkt att dom börjat klippa i hennes filmer, men som plåster på såren fick hon ett häfte med 25 gratis biobiljetter så hon kunde gå och se hans kommande filmer. Naturligtvis kunde dom inte göra något åt "blänkaren" som gått ut till tidningarna, så av den anledningen hade Dagbladet en dag i mitten av 60-talet löpsedeln

Hudik-dam gör unik TV-film".

Biobiljetterna kom också väl till pass, inte så att han gick och tittade på Bergmanfilmer; nej, dom gav hon till Sture som snabbt använde dom till alla cowboyfilmer som kom på Hudiks biograf, ibland både på sju- och nioföreställningen.

DET FÖRSTA JUBILÉET - 1973

DEN MEST DOKUMENTERADE TRÄFFEN

Våra träffar träffar började 1969 och det första jubileet blev således femårs-jubileet som firades 1973. Jubiléet hölls på Hundtorpet på Alnön. Det var alltså den plats vi besökte förra sommaren på utflykten. Femårsjubileet är också märkligt på ett annat sätt. Det är nämligen den mest dokumenterade träffen. För det första besökte Sundsvalls Tidning träffen och gjorde ett reportage, och för det andra har jag i mor Karins efterlämnade papper funnit såväl matsedlar, personal-sammansättning som exakta kostnader för inköpen under den aktuella veckan. Det var mor som höll i grovinköpen för träffen och de gjordes i början av juli. Långt dessförinnan hade emellertid planeringen påbörjats. På den tiden odlades såväl grönsaker som potatis på Stranna. Detta togs tillvara och man var självförsörjande på potatis och grönsaker, som räckte till en grönsakssoppa. Maträtterna bestod av vanlig husmanskost och kaffebröd till fikapauserna var väl inte lika påkostat då som numera. Men det var dock ingen som gick hungrig från matbordet.

38 personer

På femårsjubileet slöt 38 personer upp i åldrarna 2 månader till 76 år. Det var givetvis Algot som var äldst och nestor. Den yngste deltagaren det året var "Micke" Furuskog då fyllda två månader.

Den första träffen hölls ju på Bänkåstorpet på Alnön, där Sven med familj bodde på den tiden. Därefter hölls träffar i Långviken, Enånger och Trollhättan. Och det femte året återvände vi alltså till Alnön för att fira jubileet. Hur vi fick plats att sova 38 personer på Hundtorpet kan i dag kanske te sig konstigt. Men faktum är att det gick. Kraven var måhända inte lika höga som i dag på sovrumsstandard.

Verkligt jubelår

1973 var ett verkligt jubelår för Trollsykien. Det var inte bara träffarna som jubilerade, utan vi hade skäl att fira flera jubileum. Att jag själv fyllde 30 år det året gav inte några större skrivelser i Trollens Nyheter det året, men det fanns annat att fira. Mor och far firade guldbräöllop och Lasse fyllde 50 år det året. Dessutom var det exakt 50 år sedan mor och far med tre barn flyttade till Stranna. De hade tidigare bott i Vik. Man plockade ned huset där och flyttade det över isen till Långviken där huset restes på nytt.

Fläsk och strömming

Det var fläsk och strömming som utgjorde grunden för träffens middagar. Inte mindre än 18,5 kg fläsk och 10 kg strömming inköptes före träffen och förbereddes. Man köpte dessutom 1 kg nötkött och 2 l blod. De rätter som senare severades under träffen var

strömmingsflundror, nösttek, surströmming, köttfärslimpa, palt, fläsk och pannkaka samt grönsakssoppa. Grundinköpen gick på 252:- och därefter handlade man dagligvaror. Enligt utgiftsförteckningen fördelade sig kostnaderna så här:

Dag 1: **176:24**, Dag 2: **81:22**, Dag 3: **56:71**, Dag 4: **68:21**. Till detta kom kostnader för lokalerna och för dem betalade vi 100:-

16:71 per person

Räknar vi ihop kostnaderna för mat och hyra blir det 736:68. Med tanke på att vi var 38 personer närvarande blir snittkostnaden per person 16:71. Och då skall vi komma ihåg att träffen varade i sex dagar. Som prisjämförelser kan nämnas att en resa till Mallorca med enbart frukost kostade 459:- och att åka buss Sundsvall-Stockholm t.o.r kostade 55:-. Att man kunde hålla kostnaderna nere på så låg nivå kan vi nog tacka de som förberedde för träffen. Genom att köpa en kvarts gris och 10 kg strömming fick man flera maträtter. Hur man kunde klara sig med en nösttek på ett kilo till

38 personer kan tyckas låta konstigt. Förmodligen ligger hemligheten i att man också använde fläskkött att dryga ut det hela med. Det skall väl också nämnas att den första dagen då det serverades strömmingsflundror, fanns också korv att tillgå för de som ansåg fisk farligt. Tilläggas kan att kaffebröd inte finns med i kostnaderna. Kostnaden för detta delades upp mellan dem som bakade i förväg till träffen. Men trots denna kostnad som inte kom med måste man naturligtvis fråga sig hur de bar sig åt. Det finns däremot inte nämnt så mycket om vilka aktiviteter som förekom. Förmodligen var det som vanligt på den fronten. Något som man ägnade sig åt denna träff speciellt var dock fotboll. Man hade tillgång till en platt och jämn fotbollsplan som höll måtten.

Sverker Henriksson

Dag	Stötta	Stag	Ankare	Maträtt
Dag1	Stina	Karin	Åke-Kalle	Strömming/korv
Dag2	Fanny	Elisabeth	Sverker-Sören	Nösttek
Dag3	Eva	Anna	Sture-Nils	Surströmming
Dag4	Anna	Ing-Marie	Sven-Ingemar	Köttfärslimpa
Dag5	Margareta	Kristina	Erik-Lennart	Palt-fläsk
Dag6	MorKarin	Ingegärd	Lasse-Stig	Pannkaka/soppa

SÅ HÖLLS TRÄFFARNA GENOM ÅREN

Vi står nu inför 30-årsjubileet av Trollsykien-träffar. Det torde utan tvekan utgöra svenskt rekord av den här typen av träffar. Kanske kunde det vara något för de böcker som sysslar med rekord av olika slag. När jag nu blickat tillbaka kan jag konstatera att ursprungslandskapet, det vill säga där vi har våra rötter, har varit det landskap som stått som arrangör för de flesta träffarna. I Hälsingland har vi träffats 10 gånger fast på olika platser. Därefter ser listan ut så här: Södermanland, Västmanland 5, Medelpad och Ångermanland 4 vardera, Västergötland, Östergötland och Skåne 2 vardera samt slutligen Ångermanland 1 gång. Det har varit en rad värdpar genom åren. De ursprungliga syskonen Östlund, alltså från Lasse till Åke har

efter hand fått ge vika för nästa generation som nu kan sägas ha tagit över helt och hållet. Samma naturliga utveckling som också följt Trollens Nyheter.

Här har vi träffats genom åren:

1969:

Bänkåstorpet, Alnö, Medelpad

1970:

Stranna, Långviken, Hälsingland

1971:

Nordkroken, Vargön, Västergötland

1972:

Ordenshuset, Enånger, Hälsingland

1973:

Hundtorpet, Alnö, Medelpad

1974:

Ordenshuset, Enånger, Hälsingland

1975:

Ordenshuset, Enånger, Hälsingland

1976:

Ordenshuset, Enånger, Hälsingland

1977:

Ordenshuset, Enånger, Hälsingland

1978:

Ordenshuset, Enånger, Hälsingland

1979:

Söra, Nyköping, Sörmland

1980:

Nordkroken, Vargön, Västergötland

1981:

Lersättersgården, Kolsva, Västmanland

1982:

Lersättersgården, Kolsva, Västmanland

1983:

Lersättersgården, Kolsva, Västmanland

1984:

Ingesarven, Bergsjö, Hälsingland

1985:

Höje kursgård, Omberg, Östergötland

1986:

Lersättersgården, Kolsva, Västmanland

1987:

Lersättersgården, Kolsva, Västmanland

1988:

Östgötagården, Rimforsa, Östergötland

1989:

Idaröds slott, Sjöbo, Skåne

1990:

Solebo, Röö, Ångermanland

1991:

Vadtorp, Stugsund, Hälsingland

1992:

Gilwellgården, Sparreholm, Södermanland

1993:

Gilwellgården, Sparreholm, Södermanland

1994:

Idaröds slott, Sjöbo, Skåne

1995:

Gilwellgården, Sparreholm, Södermanland

1996:

Gläntan, Mållångsta, Hälsingland

1997:

Slädaviken, Alnö, Medelpad

1998:

Slädaviken, Alnö, Medelpad

När alla bitar faller på plats eller Skolästfiske i damm

När jag i sista TN läste att man ville göra en "minnesskrift" från Trollsykienträffarna och ville få in bidrag, bl.a. roliga händelser, satte jag genast igång att rannsaka och sortera mina egna minnen.

Jag märkte ganska snart att jag återkom gång på gång till en händelse som jag personligen tyckte var något av en fullträff.

Jag har alltid varit intresserad av att berätta händelser som balanserar på gränsen mellan sanning och osanning, och där de som lyssnar sitter och tänker, "nej, det där kan inte vara möjligt", för att i nästa stund tänka "jo, men kanske är det sanning i alla fall". När dom slutligen bestämt sig för att det är sanning, då kommer upplösningen och dom tänker, "fan också, hur kunde jag gå på det här". Då har man lyckats.

Jag brukar kalla det ett "verbalt practical joke"

Året var 1985 och träffen på Omberg vid Vättern arrangerades av Sverker och Ulf-Henrik.

Några månader före

Några månader före träffen ringde jag Sverker för att höra om möjligheterna att anordna den traditionsenliga fiske-

tävlingen. Han lovade undersöka saken och återkomma. Vi talades vid flera gånger men han lyckades inte hitta något lämpligt vatten hur han än letade. Jag förstod honom, Vätterns branta stränder vid Omberg omöjliggjorde allt fiske, och någon sjö fanns inte i närheten, förutom Tåkern, men den bestod till 90% av höga vassruggar.

En av de första dagarna på träffen åkte Anders och jag iväg för att leta efter fiskevatten. Vi hittade naturligtvis inget lämpligt ställe heller. Sista platsen vi var på var en liten by norr om Oxberg vid Vätterns strand.

På väg tillbaka till Omberg satt jag och funderade. "Tänk om man åtminstone hade hittat en damm", tänkte jag. "Ja visst", sa jag högt för mig själv.

- Vad är det? Frågade Anders.

- Jag har hittat en damm, sa jag.

- En damm??

- Ja visst, en damm, är det så konstigt.

- Var då???

- Där, där vid den bondgården!, sa jag, och pekade på en gård som låg på ett fält ungefär 200 meter från vägen.

- Där har vi ju inte varit!!!!, sa Anders, och började bromsa in för att kunna svänga av in mot bondgården.

- Nej, fortsatt framåt, vi ska inte dit, sa

jag, men det ligger en damm där.

På vägen hemåt

På vägen hemåt invigde jag Anders i planerna. Vi skulle försöka ordna ett fiske på land där man fick försöka fånga någonting med spö och krok. Men vi skulle skoja lite med Sverker, och säga att vi hittat en damm att fiska i.

Undan för undan växte idéerna fram, och när vi var tillbaka vid Omberg var vi på det klara med att det inte bara var Sverker vi skulle skoja med utan vi skulle nog försöka att skoja lite med samtliga "Trollsnykier".

När vi var framme vid Omberg så dröjde det inte länge förrän Sverker dök upp och undrade om vi hittat något fiskevatten.

- Jo, sa jag, vi hade tur, vi har hittat en damm.

- En damm???, sa Sverker.

- Ja visst, när vi var vid den lilla byn vid Vättern, norr om Omberg, så träffa vi en gubbe som vi började prata med, och talade om att vi var ute och letade vatten att meta vid. Då sa han att vi kunde få fiska hemma hos honom, han hade en damm hemma på gården. Vi talade om att vi var rätt många, men det gjorde inget, så vi åkte dit och tittade och det såg bra ut. Det enda problemet var parkering för bilarna, men det skulle nog ordna sig. Jag ska höra av mig och bestämma tid.

Förvånad

Sverker såg en aning förvånad ut, och det dröjde inte så lång stund förrän han

kom med en stor detaljrik karta över Ombergs norra delar.

- Var låg den där dammen någonstans? undrade han.

Jag tittade på kartan, såg byn vi varit vid och vägen vi åkt, det låg några gårdar en bit från vägen. Jag pekade på en av gårdarna.

- Där var det. Den bondgården var det, sa jag.

- Men där finns ju ingen damm??!!

- Nä, den var nog ganska nygrävd, den var nog säkert inte mer än två år, på sin höjd tre.

Sverker såg något undrande ut, när han gick. Jag tror det var Sven han mötte i dörren på väg ut ur rummet.

- Har du hört, sa han till Sven, här har jag åkt runt i flera månader och letat efter fiskevatten, utan att hitta något. Och så åker han iväg och hittar en damm, som inte ens finns med på kartan!!!!

Svårt att hålla sig

Jag hade en aning svårt att hålla mig för skratt, men jag förstod att mitt lilla "lurendrejeri" hade slagit rot.

Nu gällde det att planera. Dammen var det inga problem att hitta. Mitt på gårdsplanen på Omberg stod en flaggstång och runt flaggstången fanns en cirkelrund gräsmatta, cirka 18 meter i diameter. Gårdsplanen var belagd med grovt gårdsgrus. Gräsmattan var en perfekt damm. Där kunde personer stå i var sitt vädersträck och kasta med metspö in mot flaggstången i mitten.

Frågan var vad dom skulle försöka

fånga. Det fanns knappast tid att tillverka någonting. Om det var jag eller Anders som kläckte idén om skor kommer jag inte ihåg. Men skor fanns det ju gott om.

Fånga skor

Att fånga skor med vanliga metkrokar var ju inte så lämpligt, det måste tillverkas speciella metkrokar för detta. Dessutom måste det hela testas.

För att göra detta fick jag god hjälp av Ulf-Henrik, utan att han själv visste om det.

Ulf-Henrik tog nämligen med sig alla Trollsykier till en "grottklättring" på Omberg en eftermiddag. Själv lyckades jag ta "permission" på grund av att "bonden med dammen" skulle ringa mig. Jag hade inte fått klart hur många bilar vi kunde komma med.

När alla Trollsykier gett sig iväg, gick jag till min bil och letade fram en rulle med sträng. Jag hade då, som nu, en bil som krävde att man hade lite sträng i verktygslådan.

Av strängen tillverkade jag ett antal ganska kraftiga krokar. Knöt på lina som passade till 5-meters spön. Jag tog mina egna gymdajor och några andra som fanns kvar i huset. Ställde dessa intill flaggstängen och kastade med metspöna och försökte fånga skorna. Jag lyckades fånga tre av sex skor på tre minuter. Det var alltså möjligt att genomföra en tävling i "skofiske".

Vissa problem

Det fanns dock vissa problem. Många

skulle hamna på samma antal skor, alltså måste det finnas något sätt att sära på dessa och få fram en vinnare. Dessutom måste jag helst få alla att ta av sig skorna utan att dom skulle förstå att dessa skulle användas vid "fisket". Att sära på dom som fångade lika många skor var inget större problem. Det skulle finnas ett antal domare som gav poäng i en skala från 0-5 med en decimal, för fyra olika saker; nämligen stil, kastteknik, kampvilja och fotarbete. Det sista med tanke på att dom skulle stå barfota på vasst gårdsgrus.

Värre var det att komma på hur jag skulle få av dom skorna, men även det löste sig.

Tillbaka från grottorna

När Trollsykienfolket kom tillbaka från grottklättringen dök Sverker på mig och undrade om bonden hört av sig. Jodå, bonden hade hört av sig, och han hade kommit på en lösning på parkeringsproblemet. Han hade nämligen en svåger som körde bussen mellan Jönköping och Motala. Han trodde det skulle vara möjligt att få honom att hämta oss när han var på väg till Motala, och köra oss tillbaka när han återvände till Jönköping. Han hade inte fått tag på sin svåger men jag skulle ringa om ett par timmar, och om det var klart med bussen då, så kunde tävlingen bli av redan samma kväll.

Sverker såg lite undrande ut, men han "svalde betet" för han frågade om han skulle säga till dom som skulle fiska att de skulle göra i ordning sina fiske-

grejor.

- Nä, sa jag, vi behöver inte ha några spön med oss, för Gösta, ja bonden alltså, har spön och agn som vi får låna. Det är nämligen ett lite speciellt fiske, men det ska jag berätta om för dom som ska med, bara det blir klart med bussen.

Nån timme senare kom Sverker och frågade om jag ringt.

- Jag ska precis göra det sa jag och gick in på kontoret och slog en signal hem till Eva och hörde hur hon hade det.

Sverker väntade

När jag kom ut från kontoret väntade Sverker utanför.

- Ja, nu är det klart, sa jag. Vi får åka med bussen. Han kommer att köra hit upp till gården och hämta oss och köra ända fram till bondgården. Det brukade inte vara mycket folk med på den här turen nu på semestern, så det skulle inte bli några problem. Bussen kommer att vara här mellan fem i sju och sju. Så vi får meddela alla att dom samlas på gårdsplanen, tjugo i sju, för jag ska ha en liten information om fisket i samlingsalen innan vi åker. Det gäller även dom som inte ska fiska. Det finns kanske dom som vill följa med som publik.

Jag behövde inte lägga ner mycket tid på att informera om samlingen tjugo i sju. Detta skötte Sverker om. Nu hade jag inte bara hittat en damm som inte fanns på kartan. Nu skulle dessutom en ordinarie busstur avvika från sin linje och hämta oss vid gården på Höje, och köra oss ända fram till bondgården.

Visserligen var chauffören en svåger till bonden, men ändå!!!

Dessutom behövde vi inte ha några spön med oss, det skulle bonden hålla med!!!

Sverker skötte som sagt var om att informera om samlingen, så jag kunde ägna mig åt att få fram domare till tävlingen. Jag tog Ulf-Henrik och Margareta lite åt sidan och informerade dom om vad som egentligen skulle fiskas.

Med på noterna

Dom var med på noterna direkt och vi gjorde upp hur poängberäkningen skulle göras o.s.v. Dom fick också ta ut de tre övriga domarna. Jag minns inte idag vilka det var, men jag tror att Sture blev någon form av "överdomare". Ulf-Henrik fick också "specialuppdraget" att meddela när bussen kommit.

När klockan närmade sig tjugo i sju började "Trollsykierna" samlas och gå in i samlingsalen. Som vanligt tog alla av sig skorna i hallen innanför ytterdörren. Något som alltid varit ett måste på våra träffar. Därmed hade jag lyckats få lediga skor till fisket.

Kvar utanför stannade endast domarna som satte igång att göra iordning för tävlingen. Man bar fram de ordninggjorda fiskespöna. Plockade ut lämpliga skor och ställde dem i mitten av en runda gräsmattan.

Den svåraste punkten

Nu hade jag kommit till den svåraste punkten i mitt "verbala praktisel joke".

Att försöka få "Trollsykierna" att tro

att vi skulle åka till en damm och fiska Gräskarp och Skoläst!

Jag började berätta om dammen som bonden "Gösta" hade gjort för fem år sedan. Han hade tänkt att han skulle föda upp Gräskarp i dammen, för att sedan sälja som både matfisk och sjögräsbekämpningsfisk till fiskevårdsföreningar, som ville hålla rent från sjögräs i sjöar och dammar.

Nu hade det gått lite snett med uppfödningen. Karporna hade förökats sig alldeles för mycket så det fanns inte tillräckligt med mat, alltså sjögräs, i dammen. Karporna växte därför inte i tillräcklig omfattning, utan blev mycket småväxta. Enda sättet att råda bot på detta, var att försöka fiska upp så mycket karp som möjligt. Det var därför Gösta hade startat en form av turistfiske i dammen. Det var flera olika bussföreningar som bokade in fiske vid dammen. Normalt kostade det en del att få fiska, men Gösta tyckte det verkade så kul med oss "Trollyskier" som hade haft våra årliga träffar ända sedan 1969, så han bjöd på fisket.

Karpen är speciell

Nu var det så att det var lite speciellt med att fiska karp. Karpen var mycket skygg, och man måste smyga mycket försiktigt runt dammen för att inte skrämma dom.

Här tog jag Lasse till hjälp och frågade honom om det inte stämde att karpen var mycket skygg. Han nickade instämmande.

Just därför, sa jag, ska vi inte ta på oss några skor när bussen kommer. Vi kom-

mer nämligen att fiska barfota. Gösta kommer att visa oss hur vi ska smyga fram i gräset runt dammen för att göra minsta oväsen.

Att vi ska lämna skorna redan här beror på att vi kommer att få mycket kort om tid vid fiskedammen. Bussen går till Motala där den vänder, och sedan är den tillbaka redan en dryg timme senare.

Det verkade som de flesta gick på detta. Jag fortsatte.

Nu är det faktiskt så att det inte bara finns karp i dammen. Gösta har också planterat in en mycket märklig fisk där. Det är en fisk som heter Skoläst. För er som inte läst eller sett något om denna fisk låter detta säkert underligt. Om ni läst något om Skolästen, så vet ni att det är en fisk som lever på mycket stora djup i Atlanten. Mellan 400 och 600 meters djup.

Men Skolästen tillhör en av de fiskar som går upp i floder med sötvatten för att leka. Några andra kända fiskar som gör på samma sätt är ju havsöring och havslax. På samma sätt vandrar ju ålen från sötvatten till den saltaste delen av Atlanten för att leka. Saragassohavet som har en salthalt på över 30%.

Kan jag följa med

Under tiden jag berättade detta hörde jag morsan som satt intill Anna längst fram i salen säga: " Det här verkar intressant, tror du jag kan åka med?"

Lite längre bak i salen satt Bernies Agneta. Helt plötsligt reste hon sig upp och sa: "Det här verkar skojigt, jag

måste hämta kläder så jag kan följa med”. Samtidigt sprang hon ut ur salen. Det var mycket svårt att hålla ”masken” när jag hörde detta, men jag klarade det.

Någon minut senare knackade det på dörren. Ulf-Henrik stack in huvudet och sa:

- ” Nu har han kommit”.

- Jasså, har bussen kommit nu? frågade jag.

- Nä, inte bussen. Han har kommit med hela dammen!

- Va, har han kommit med dammen? Det blir då bara värre och värre, vi får gå ut och titta, sa jag.

Där ute var dammen iordninggjord runt flaggstången och fisket kunde börja.

Varje fångad fisk (sko) gav en viss poäng för stil, kastteknik, kampvilja och fotarbete. Även om det inte var skoläst utan skosulor man fick fånga, så tror jag de flesta tyckte det var roligt.

Hur gick det?

Ni kanske undrar över resultatet. Totalsegrare och Trollsykienmästare blev Magnus Furuskog från barnklassen på 266,6 poäng. Vuxenklassen vanns av Lasse på 221,9 poäng.

Agneta ville absolut vara med och testa fiskelyckan.

SUNDSVALLS TIDNING

Vecka 28

Söndagen den 15 juli 1973

□ På lördagen hissade Sven Östlund, Sundsvall, en alldeles speciell flagga, den trollsykiska flaggan. Han hissade den för Trothyskien och för den veckolånga släktträff som inleddes på lördagsförmiddagen. FOTD: SÖREN WALLDIN

Troll på semester

Det finns ett land som heter Trothyskien. Det låter främmande och avlägset, men det ligger faktiskt i Sverige. Just nu ligger det i Sundsvall.

Nästa år kanske det ligger i Borås eller i Motala. Förra året låg det i Enånger. Det är ett märkligt land som inte bara kan byta geografiskt

läge utan också försvinna helt och hållet. Bara under en vecka varje sommar vaknar det till liv någonstans.

— SE SIDAN 4 —

De firar semester i Trollsykien

Faksimil från Sundsvalls
tidning söndag 15 juli
1973.

En ovanligt familjekär skara på 38 barn, barnbarn och barnbarnsbarn semestrar just nu i Trollsykien. Vet ni inte var det ligger? Det är inte så konstigt, för det kan ligga nästan var som helst och det existerar bara under en vecka varje sommar. I år ligger Trollsykien på Alnö, vid Bänkåstorpet. Förra året låg det i Enånger.

I Trollsykien bor släkten Östlund från Hälsingland. Det är Algot och Karin Östlund och

deras sju barn med familjer. Landet har en egen flagga, en vit med två stora färggranna troll på ena sidan och sju små på den andra. Den ovanliga flaggan är i topp varje dag under den vecka på året då Trollsykien vaknar till liv.

Trollsykiens historia började för flera år sedan då barnen Östlund växte upp och flyttade från hembygden. I sina olika landsdelar skaffade de egna familjer och sågs alltmer sällan. Så går det ju för de flesta och det anser de som något naturligt. Men det kunde inte Östlundarna. Kontakten måste upprätthållas.

□ EGEN TIDNING

Och så kom Trollens Nyheter till, en jultidning som är okänd för de allra flesta men som varje år dimper ned i brevlådorna hemma hos släkten Östlund. I den finns bl a brev och små berättelser från Eric i Borås, från Sverker i Motala, från Lars i Älvängen och från Sven i Sundsvall.

När tidningen kommit ut i tre år ville man göra något mer. Broder Sven bjöd upp hela släkten till Sundsvall, och alla kom! Det var för fem år sedan. Nu har man träffats varje år under några somrardagar, i Iggesund, i Enånger och i Trollhättan. Till femårsjubileet är alla tillbaka i Sundsvall. 38 Östlundare från 76 år och ned till 2 månader.

□ SLÄKTENS STAT

För att ordna lite extra festligt kring de här sommarträffarna beslöt man att utropa staten Trollsykien, släktens eget land som bara finns när alla är tillsammans. I år firar landet femårsjubileum samtidigt som Algot och Karin Östlund firar guldbrolopp och äldsta sonen fyller 50 år. Så det blir mycket festligheter innan Trollsykiens flagga på torsdag halas för i år.

Första dagen tog man det lite lugnt för att få tid att tala om allt som hänt sedan sist. En fotbollsmatch hann man i alla fall med innan middagen. Nästan alla manliga Östlundare fanns på plan och Algot Östlund tittade nöjt på.

– Det här är verkligen fint. Det är så roligt att få träffa allihop på en gång. Och tänk vad bra för de små att få känna den här gemenskapen!

Gemenskapen hänger med ända in i köket. Ingen skall slava ensam för de andra utan alla skall hjälpas åt. Innan veckan är slut skall alla ha varit med om att laga mat och diska, det är en självklarhet, menar de. Lever man som en storfamilj måste man fungera som en sådan också.

□ Kåren i släkten Östland med egen flagga. Fr v till höger raden. Åke från Huddiksvall, föreläsaren Karis och Åger, från Iggesund och Anna (mamma Malinqvist) från Huddiksvall. I bakre raden P v Eric, Ruar, Nils, Fredriksson, Sven, Sundkvall, Lars, Åhringet och Sverker, Metala.

□ Hela den manliga delen av släkten Östland i action på fotbollsplanen vid Bäckstorp. Det blev Eric som hölligt tryckte Magnus Furuskog, två år och från Huddiksvall, och skaffade en egen boll i utställning.

4 000 kronor från Coca-Cola

Kristina skickade in ett förslag till en Coca-Colatävling. Hon vann andra pris och fick nedanstående bevis på detta:

Coca-Cola AB

Tegeluddsvägen 31, 6 tr, Box 27235, 102 53 Stockholm
tel. +46 8 450 51 00, fax. +46 8 450 51 04

Kristina Malmqvist
Torggatan 42
825 31 Iggesund

980529

Grattis Kristina!

Du är en av de som vunnit i vår tävling "Vad Vill Du Fira", som gick av stapeln i april månad. Du har vunnit **4.000 kronor i kontanter**.

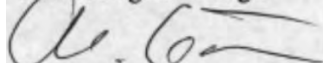
I samband med överlämnandet av er vinst kommer vi anordna en mindre ceremoni vid en livsmedelsbutik i er närhet. Vi återkommer med mer detaljer kring detta. Om ni inte skulle vara intresserad av att deltaga ber vi er kryssa i bifogat formulär.

Vid eventuella frågor, vänligen kontakta Madeleine Göransson, telefon 08-450 51 00.

Delta även gärna i vår kommande hösttävling med start vecka 41 för eventuella fler vinstchanser. Tävlingsregler kommer att finnas i din butik.

Hoppas du kommer att få mycket glädje av dina 4.000 kronor.
Grattis än en gång önskar vi på Coca-Cola!

Med vänliga hälsningar

Madeleine Göransson
Coca-Cola AB

51

51

